



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

327. Quænam beneficia sint capacia Coadiutoriæ perpetuæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

CAPUT SECUNDUM.

De Causa materiali & efficiente Coadjutoria, sive in quibus beneficiis, & à quibus concedatur.

Quaest. 326. Quanam beneficia sine capacia Coadjutoria temporalis?

Respond. primò: Beneficia omnia & quaecunque majora, duplicia cujuscunque generis & nominis, curam aliquam, jurisdictionem vel administrationem habentia, & per consequens etiam officia ecclesiastica. Remouch. de Coadjutor. c. 6. n. 1. Sicutaque Praelatis, Rectoribus utriusque sexus praeminentiâ vel dignitate quavis, etiam seculari fulgentibus, modò jurisdictionem aliquam vel administrationem habuerint, dari tales Coadjutores, dum ob senium, morbum aliudve impedimentum non sunt amplius pares; & in speciatim curatis, aut ad officium aliquod in ecclesia obligatis. Remouch. c. 7. n. 1. & 2. Sic in specie Coadjutor dari potest Archidiacono. c. consultationibus. de Cler. agror. & ibi Fagn. n. 2. Episcopo & Praelatis superioribus. c. ex parte. tit. eod. Fagn. loc. cit. Rectoribus parochialium. c. de Rectoribus. tit. eod. Fagn. loc. cit. Habentibus personatum vel quodcunque beneficium certi ministerii & officii. Fagn. loc. cit. n. 3. citans Hostien. in c. consultationibus. n. 1. Abbat. Fagn. n. 4. Archid. in c. fin. n. 2. de suppl. negl. Praetor. in 6. & alii apud Fagn. Generali perpetuo Religiosis. Fagn. n. 5. ex Anchor. conf. 118. n. 7. Tusch. lit. c. concl. 402. n. 5. ubi, quòd tali, si fit decrepitus & inutilis, debet dari Coadjutor; non autem debet amoveri in totum, vel privari.

2. Resp. secundò: Secus est de beneficiis simplicibus, etiam Canonicatibus. Remouch. loc. cit. n. 2. & c. 14. n. 6. ubi, quòd beneficia simplicia, nempe Canonicatus, nequeant esse subiectum materiale Coadjutoria simplicis seu temporalis, idque, ut addit in parenthesis, impossibilitate juris & facti. Dantur enim Coadjutoria temporales in favorem Ecclesiae & Coadjuti; dum autem illis beneficiis nulla administratio, nullumque regulatiter onus annexum, quam legendi horas, vel ad summum exercitium Ordinis; & Ecclesia in utroque, dum ob infirmitatem suam ad id inhabiles sunt, gratosè dispensat, relictis iis integris fructibus, quorum aliam partem in Coadjutorem illum temporale erogare debuissent. Hinc, inquam, cessat ille beneficiati infirmi favor, uti & ecclesiae eo ultro cedentis. Remouch. num. 2. & 3. Et si forè talibus beneficiis incumbat onus dicendi sacra aliquot, debentque forè curare ea legi per altos dato stipendio, non exinde ad supplendum hoc onus legendi sacra illa dicentur eorum Coadjutores. Satis id ipsum quoque patet ex eò, quòd SS. Canones, dum agunt de constituendis Coadjutoribus temporalibus horum beneficiorum, nullam faciendo mentionem meminerint

R. Leuten. Traict. II. De Coadjut.

solùm eorum, quibus incumbit cura animarum, administratio, dignitas, vel officium aliquod, quorum exercitium impediretur per infirmitatem Coadjuti in grave Ecclesiae & subditorum detrimentum, uti videre est ex can. 17. q. 1. & seq. ubi de Coadjutore dando Episcopis & Rectoribus parochialium morbo gravi & incurabili impeditis, & ex rit. de Cler. agror. ubi in posterioribus capitibus mandatum dari Coadjutores Episcopis & Rectoribus parochialium; in prioribus verd, ubi agebatur de simplicibus presbyteris factis idoneis & infirmis sicut Pontifex de Coadjutoribus illis dandis, permittitque illis integram fructuum perceptionem, veritâ simpliciter Missae celebratione ob debilitatem vel scandalum. Remouch. loc. cit. à n. 4.

Quaestio 327. Quanam beneficia sine capacia Coadjutoria perpetua?

Resp. primò: Coadjutoria perpetua non cadunt in beneficia simplicia, quae nullam administrationem habent, utpote quae unica est harum quoque Coadjutoriarum materia, seu causa materialis. Remouch. c. 6. à n. 9. Wamef. in Jure Pontif. conf. 3. n. 33. ubi, quòd dum beneficium neque in temporalibus, neque in spiritualibus ullam administrationem habet; sed titulo tenus tantum dignitas est, alioqui per omnia simplex beneficium, quod sub simplici tonsura obtineri potest, nullam requirens residentiam, deficiente hac materia administrationis, quae Coadjutoriarum unica & sola causa est, ut Rebuff. in praef. benef. tit. reprob. benef. viven. impetrat. gl. 7. n. 592 illius obtinendi Coadjutoriam nullus potest esse color. Wamefium verd loqui de Coadjutoria perpetua, patet ex ipso statu controversa, quam ibi tractat. Praeterquam enim, quòd Coadjutoria haec (quod illis cum temporalibus commune est) secundum ezymon nominis intrinsecè respiciant administrationem, officium seu onus aliquod, in quo ferendo, quia alter est insufficientis; indiget coadjuvatione, adeoque beneficia carentia tali administratione eas veluti ex natura rei excludant per leges quoque positivas, & sic veluti ab extrinsecò ab iisdem beneficiis excluduntur, illaque earum redduntur incapacia, ut patet ex c. 1a & 2. de concess. praeb. & c. deservanda. eodem rit. in 6. ubi, etiam expressè solùm provisiones, gratiae preventivae, expectativae aliaque promissiones super beneficiis necdum vacantibus reprobentur & inhabentur (ita etiam ut nulla sint, nec unquam revalidati possunt aut effectum aliquem directè aut indirectè, aut alio quovis modo sortiri absque expressa sanatorio & dispensatione, ut Remouch. cit. c. 6. num. 12. citans Abb. in c. 1. de concess. praeb.) nulla facta mentione explicita Co-

L 2

adjc

adjutoriarum, nihilominus & Coadjutoria perpetua, utpote in se continentes gratiam preventivam & concessionem tituli seu beneficii vacaturi cum clausula: *ex nunc prout ex tunc*: prohibita intelliguntur. Remouch. *loc. cit. n. 15*. Quin & quod Coadjutoria simplicium beneficiorum censerī debeant omni jure reprobata subiciantur iisdem odiis & nullitatibus, quibus merè expectativa, luculenter expressèq; disposuit, & dubium omne sustulit Tridentinum *sess. 15. c. 7*. ubi post damnatas quasunque provisiones hereditariae successionis imaginem referentes tanquam odiosas & PP. Decretis contrarias, idem in Coadjutoriis cum futura successione observari mandat sub iisdem poenis, excipiendo solum Episcopatus & Monasteria. Remouch. *n. 17. & 18*.

2. Secundò videmus nihilominus absque eo, quòd inde Ecclesia aut Coadjutor commodi quicquam habeat, aut sublevaminis, in solius Coadjutoris gratiam in istiusmodi beneficiis simplicibus, ut Canonatibus, Coadjutorias istiusmodi concedi, uti id frequens esse in Italia & Hispania in Canonatibus Cathedralium, & Collegiatarum testatur Card. de Luca *ad Trident. d. 45. num. 9*. quod utique valide ac rectè fieri à Sede Apostolica dispensatorio modo, & de plenitudine potestatis, quam habet in beneficiis, modò id fiat ex certa ejusdem sedis scientia, dubitandum non est; cum, ut idem Cardin. *loc. cit. num. 1*. competat Papæ potestas dispensandi generaliter Conciliis generalibus, multòque magis huic Tridentino ob decretum illi in fine adjectum, de quo supra. Verumtamen ait Remouch. *cit. c. 6. à num. 26*. passim ejusmodi Coadjutorias nulliter & subreptitè impetrari sub fictis & commentitiis narratis, quasi ad sublevamen Ecclesie & Coadjuti, sequentibus tamen aliis clausulis directè contrariis ab omni onere narratorum pro clausula finali adjectorum dispensatricibus per Scriptores corrupto stylo extensis; ac proinde sint planè ridiculæ & elusoriae Tridentini, ac mentis summi Pontificis; quippe quòd contineant meram expectativam seu provisionem palliatam, ut Mandos. *ad reg. 32. q. 30. num. 1*. apud eundem Remouch. maximè atenta clausula: *ex nunc prout ex tunc*. operante perfectionem actus collationis, ut idem Mandos. *loc. cit.* de præseate, effectu collato post obitum Coadjuti. Ac proinde jam etiam, ut Remouch. *num. 28*. cum hæ Coadjutoria respectu simplicium beneficiorum in sua forma & materia sint per Trident. æquè prohibita ac merè expectativa & gratia preventiva, gratia seu provisiones desuper quomodocunque extensa non possunt convalidari per ficta narrata, & formam plane commentitiam & omni effectu destitutam; vanumque est, quòd velint auctoritatem Papæ tollere omnem suspensionem, & de illicito facere licitum; quia id verum est accedente certa scientia concedentis, & in facto jure communi aut conciliari non permisso vel aliter disposito (lex enim dispositiva tantam vim habere non solet, quantam prohibitiva) non verò in gratiis per importunas petitiones concessis, & in casibus per Oecumenicum Concilium damnatis, & expressè & maximè uti contra bonos mores prohibitis; nam tunc, cum nulla consuetudo qualiscumque vel lex rationi & bonis moribus expressè universalis Ecclesie Concilio corroboratis contraria sit tolerabilis, ut

dicitur *c. veritate, d. 8*. voluntas Papæ non præsumitur, nec simplex derogatio sufficit absque perfecta scientia & causationabili & vera, minime ficta. Remouch. *loc. cit. n. 30*. ubi etiam ait, minis proinde sufficere generales derogationes inferi solitas ex stylo Scriptorum Coadjutoris Canoniceatum.

3. Resp. secundò: Coadjutoriarum perpetuarum, si Tridentinum spectetur, capacia sunt solum beneficia majora, nempe Episcopatus & Monasteria, veluti solum excepta ab eodem Concilio vetante Coadjutorias cum futura successione. Remouch. *cit. c. 6. n. 19*. ubi in genere fatendum in Concilio Tridentino sola beneficia duplicia, idque majora, nempe Episcopatus & Monasteria tanquam tantummodo excepta in eodem Concilio esse subiectum materiale Coadjutoriarum cum futura successione.

4. De cætero, num eadem exceptione conciliari, implicite saltem, contineantur & alia beneficia jurisdictionalia aut curata, nempe dignitas & Rectoria pastorales Episcopatu & Abbatibus inferiores, ut sunt Archidiaconatus, Prapostura Decanatus, Pastoratus, merito dubitatur. In partem affirmativam inclinat Remouch. *cit. c. 6. à n. 24*. dum ait, ea illa beneficia majora comprehendendi sub ratione finali dicta exceptionis; quia sæpe concurrunt causa legitima, quibus plurimum interesse potest Ecclesie & subditorum, ut Coadjutores dentur similibus Prælatibus & Rectoribus, servatis tamen solemnitatibus ejusdem Concilii. Et sicut Episcopatus & Monasteria Concilium permittit dari Coadjutorias perpetuas in compensationem laborum, quidni pari modo Prælatibus aliis & Rectoribus parochialibus, qui vices eorum suppleant, censeatur permittere clausulam futuræ successionis per modum accessionis & in compensationem, præsertim si ii vivente Coadjuto salarium nullum accipiant. Illud saltem verum, quòd addit Remouch. *loc. cit. n. 25*. Papam saltem facilius pro causa qualitate, & æquitate ac bono Ecclesie subditorumq; salute supplere & derogare posse dicto *c. 7. sess. 25*. Porro illud mirandum, quod Card. de Luca *loc. cit. à n. 7*. & ex eo verbotenus Carol. de Luca *ad Ventrigl. tom. 2. annot. 13. n. 9*. dicat, in Italia & Hispania, ubi observantia Tridentini magis viget, pene nullum esse Coadjutoriarum perpetuarum in Ecclesiis Cathedralibus & Metropolitanis usum, bene tamen in Ecclesiis & beneficiis inferioribus, puta in parochialibus vel in dignitatibus & Canonatibus Cathedralium & Collegiatarum, quando justa causa infirmitatis vel gravis ætatis accedat. In Germania vero & Gallia, ubi observantia Concilii non ita viget, facilius concedantur hæ Coadjutoria in Episcopatus & Monasteriis ex justa causa examinari solita in S. Congregatione consistoriali, id inquam mirandum; cum Concilium expressè permittat illas Coadjutorias in Cathedralibus & Monasteriis, in aliis verò vetet.

Quæstio 328. An in Papatum cadat Coadjutoria?

1. **R**espond. primò: Summo Pontifice præsenio aut infirmitate reddito inhabili dari non potest ab alio Coadjutor; deficit siquidem persona aut Collegium auctoritate, aut jurisdictione eo superius, ut patet Remouch. *c. 7. n. 4*.

2. Re-